

Sosyal Etki

Dr. Öğr. Üyesi Hilal Peker-Dural

Neler Anlatılacak?

Çoğunluk etkisi

- Konformite ve bağımsızlık
- Konformite ya da bağımsızlık
- Bağlamlar arası konformite
- Kimler uyma davranışını gösterir?

Azınlık etkisi

- Azınlık etkisinin dönüşüm teorisi
- Azınlık etkisini yordamak

Grup etkisinin kaynakları

- Örtük etki
- Bilgisel etki
- Normatif etki
- Kişilerarası etki

Giriş

- Konsensüs (consensus) vs. bağımsızlık (independence)
 - İnsanlar ne zaman gruba uyar?
 - İnsanlar grubun etkisine ne zaman direnir? Ne zaman grubu değiştirir?
 - Sosyal etkinin kaynakları nelerdir?
 - 12 öfkeli adam
- Çoğunluk (majority) vs. Azınlık (minority) etkisi

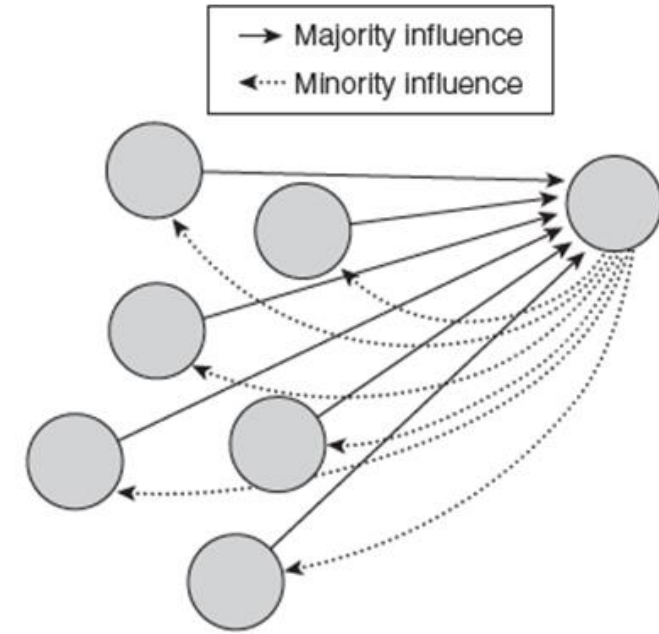

FIGURE 7.1 Social influence results from the majority's impact on the minority (majority influence) and the minority's impact on the majority (minority influence). Majority influence is indicated by straight lines, as it tends to be direct. Minority influence is more indirect, and so is indicated by the curved dotted lines of influence from the lone minority back to the majority group members.

1. Çoğunluk etkisi- konformite ve bağımsızlık

*Konformite: grubun düşüncesini
sosyal bilgi olarak deęerlendirerek
o tarafa yönelme.*

- Muzafer Sherif- grup üyeleri kararlarını grupla uyumlu hale getirmektedir.
- Newcomb- grubun pozisyonunun kişisel konum olarak benimseme
- Asch- çoğunluğun azınlığı etkileme gücü

1. Çoğunluk etkisi- a. konformite ve bağımsızlık

- Asch durumu
 - 7 denek, 1 (son sırada) gerçek denek
 - 3'te 1 uyma
 - Deney koşulu: %36,8
 - Kontrol koşulu: neredeyse hatasız

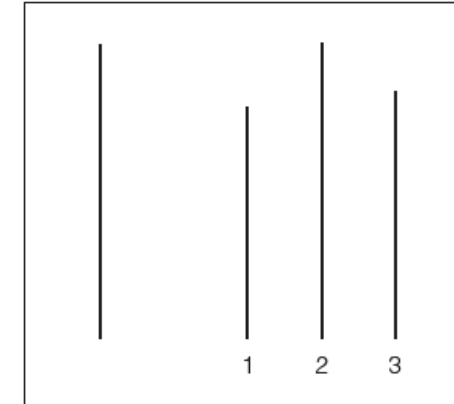
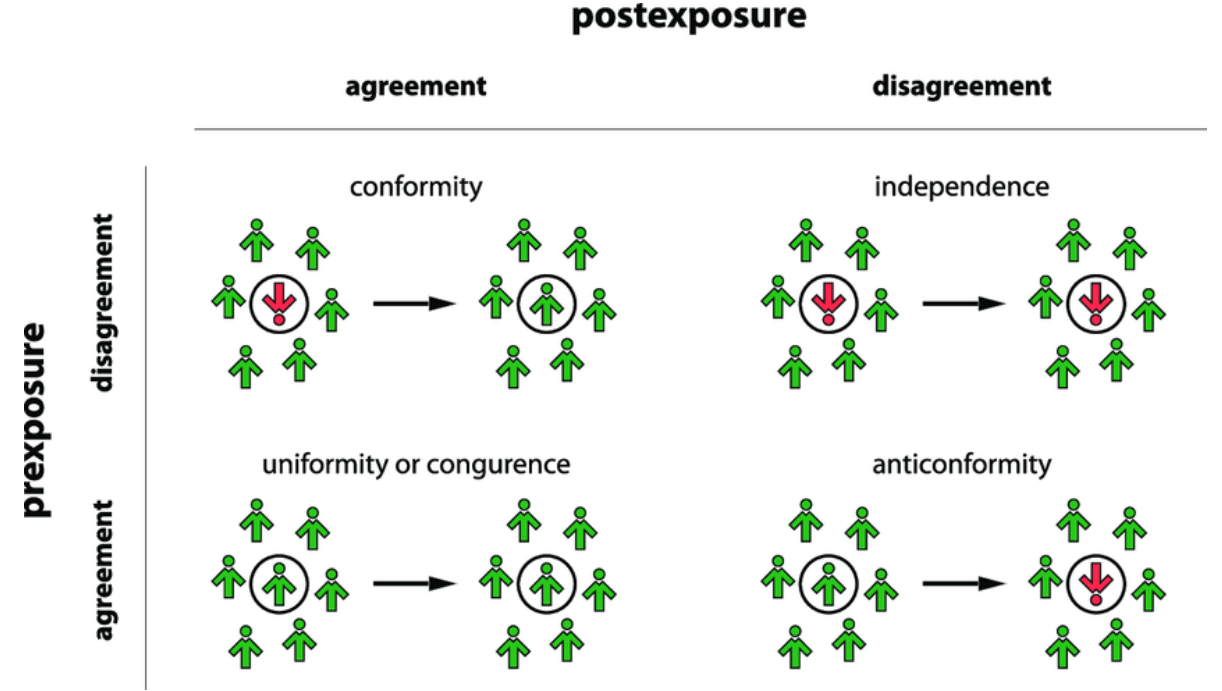

FIGURE 7.2 An example of the problems given to participants in the Asch study. Subjects were told to look at the standard line (on the left) and then match it to one of the three lines on the right. The task was an easy one, but all of the group members, save the one true subject, were Asch's confederates who deliberately made many mistakes.

SOURCE: Asch, Solomon E. (1956). Studies of independence and conformity: I. A minority of one against a unanimous majority. *Psychological Monographs: General and Applied*, 70, No. 9. Whole No. 416.

1. oğunluk etkisi- a. konformite ve bağımsızlık

- Konformite biçimleri
 - Kabul (compliance)
 - Dönüşme (conversion)
 - Tek biçimlilik (uniformity)
- Uymama biçimleri
 - Bağımsızlık (dissent)
 - Anti-konformite (counterconformity)
 - Stratejik anti-konformite (Strategic anticonformity/devil's advocate)

1. Çoğunluk etkisi- b. Konformite ya da bağımsızlık

- Asch'in deneyi grup baskısına uymanın iki biçimini göstermiştir:
 - Kabul ya da bağımsızlık
- Çoğu, çoğunluğun yanlış olduğunu düşündü.
 - En sık tepki: bağımsız kalmak
- ****İnsanlar bazen Asch çalışmasındaki baskın tepkinin uyma davranışından çok uymama davranışı olduğunu unutmaktadırlar.*

1. Çoğunluk etkisi- c.

Bağlamlar arası konformite

- Görüş birliği azaldıkça, konformite azalır.
 - 1 sahte denek doğru cevabı verdiğinde
 - Bazı sahte denekler çoğunluğa uymayıp yine yanlış cevap verdiğinde
- Güçlü ve zayıf durumlar
 - Baskı hissedip hissetmeme
 - Güçlü durum- direnme kapasitesi az / diğeri bireysellik ve kabul etmemeyi teşvik eder.
 - Anonimlik, karmaşık problem ve doğru cevabı bulmada belirsizlik- direnme daha çok olabilir.
 - Crutchfield araştırması: yüzyüze etkileşim olmadan.

3. Çoğunluk etkisi- c. Bağlamlar arası konformite

- Sayının gücü (bir yere kadar!):
 - 2 kiřilik grupta insanlar çok az uymaktadır (%3,6).
 - Ancak insanlar iki kişiye karşı olduklarında hata oranı %13,6'ya çıkmaktadır ve
 - Üç kiřiye karřı olunduęunda bu oran %31,8'e yükselmektedir.
- Rod Bond (2005)-meta-analiz
- Fikirleri açık veya kapalı belirtmek
- Kararların bağınsız şekilde alındığı düşünülüyorsa- daha etkili

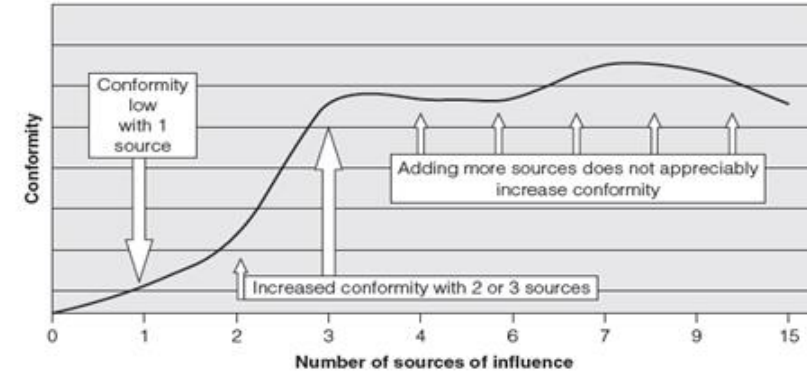

FIGURE 7.4 The relationship between conformity and group size. Studies conducted in a number of settings suggest that few people conform when they face just one other person who disagrees with them, but that conformity rises rapidly when a lone individual faces a group of two or three. Adding more people to the majority beyond three does not appreciably increase conformity.

3. Çoğunluk etkisi- c. Bağlamlar arası konformite

- Sosyal tesir (impact) teorisi – Bibb Latane (1981)
 - Sosyal tesir: (G)üç – (Y)akınlık– (S)ayı
 - Social Impact = fGYS

4. Çoğunluk etkisi- d. Kimler uyma gösterir?

Bireysel özellikler

- Konformist olma ve olmama
- Konformistler: muhafazakar, katı düşünce, otoriteye uyma
- Durumsal ipuçlarına duyarlı, içe kapanık ve diğerleriyle uyum derecesini sürekli kontrol edenler
- Sosyal onay ihtiyacı, düşük benlik saygısı, düşük zeka düzeyi

Cinsiyet

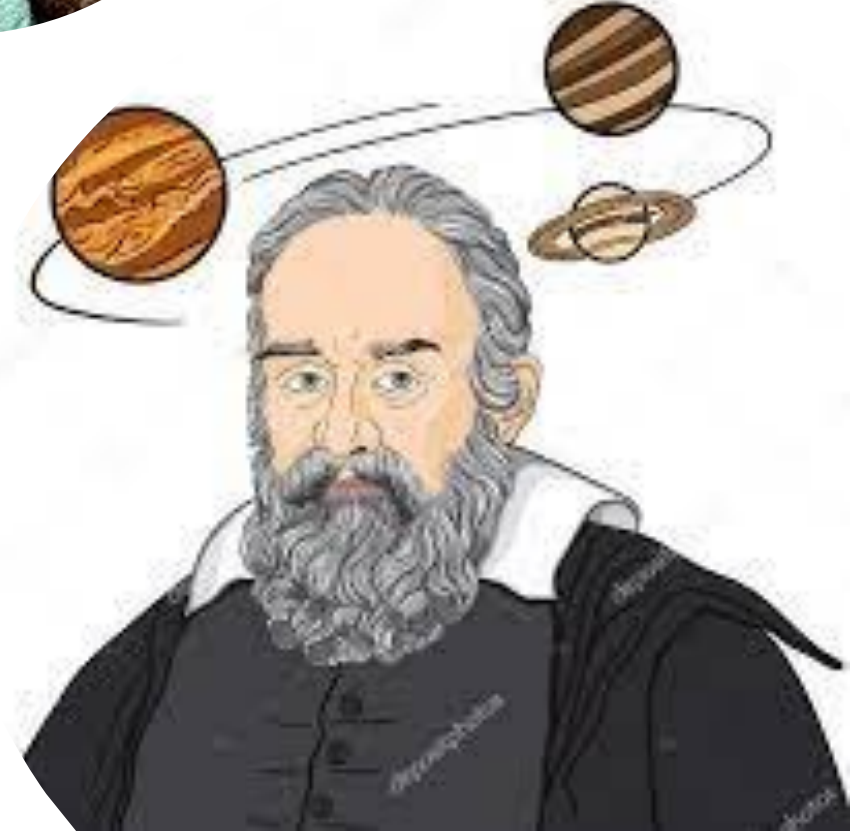
- Kadınlar vs. erkekler
- Konuya aşinalık ve bilgi düzeyinden bağımsız değil.

Kültür ve zaman

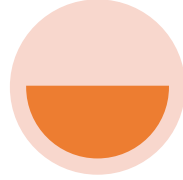
- Toplulukçu
- 20. yy'ın ikinci yarısından sonra

2. Azınlık Etkisi

- Galileo
- Luther King
- Freud...

2. Azınlık Etkisi- a. Azınlık Etkisinin Dönüşüm(conversion) Teorisi

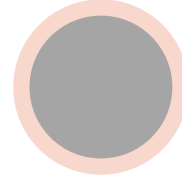

**Karşılaştırma
(comparison)**

Çoğunluk

Dışsal bir direkt
etki

Talep ettiği süre
daha az

**Geçerli kılma
(validation)**

Azınlık

Kabul gerektirir

Yenilik başlatır

Bilgi arayışına iter

Uzun süre
gerektirir

2. Azınlık Etkisi- a. Azınlık Etkisinin Dönüşüm(conversion) Teorisi

- Sosyal etkinin gecikmesi
 - Mavi ve yeşil slayt

Blue- Green Experiment setup

36 slides with shades of blue

participants had to state whether the colour was blue or green out loud

a story
made with **moovly**

2. Azınlık Etkisi- b. Azınlık etkisini yordamak

Tutarlılık

- Adanmışlık, eminlik, takım halindelik
- Grubun bütünlüğünü tehdit etmemeli

Özgünlük

- Özgünlük kredisi (idiosyncrasy credit) – Hollander (1971)

Muhaliflerin çabası

- İkna edici mesajlar, etkili argümantasyon

Karar kuralları ve muhalefet

- Oy birliği durumu vs. oy çokluğu durumu

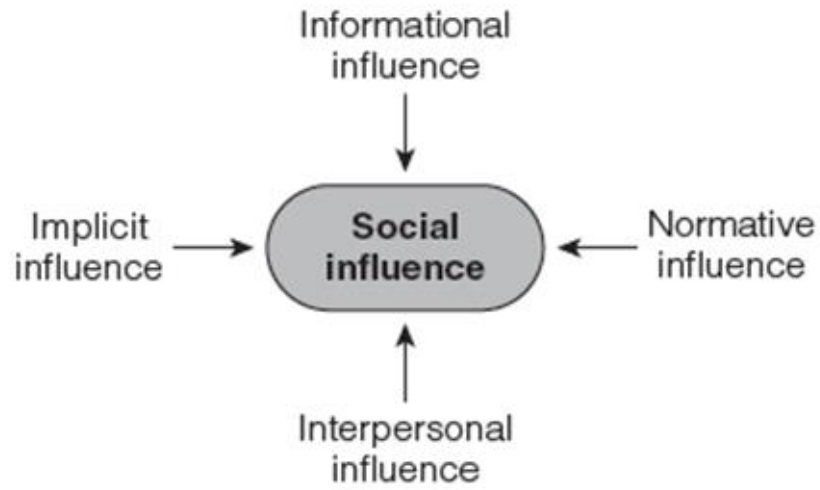

FIGURE 7.6 Four psychological and interpersonal sources of majority and minority social influence in groups.

These causes of conformity—the implicit, informational, normative, and the interpersonal—are examined in the next section (Deutsch & Gerard, 1955; Kelley, 1952).

3. Grup etkisinin kaynakları

Örtük etki

- Taklitçilik (mimicry)
- Düşüncesizlik (mindlessness)

Bilgisel etki

- Sosyal karşılaştırma
- İkili süreç teorisi (dual process)
 - Direkt / rasyonel
 - Dolaylı / irrasyonel-höristik
- Azınlıkların bilgisel etkisi

3. Grup etkisinin kaynakları

- Normatif etki
 - Uyumsuzluk / bilişsel çelişki
 - Normatif davranışa odak teorisi(Cialdini 2011)
 - «betimleyici (bilgisel etki)» ve «buyurgan (normatif etki)»
 - «yerlere çöp atma»
- Kişiler arası etki
 - Sapkın (deviant), Slider (kaypak), Mod (kontrol)
 - Etki ve Dışlanma
 - En çok etkileşim slider ile.
 - Çifte azınlık daha çok dışlanır.
 - Kara koyun etkisi (black sheep effect)

